

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Nepristajanje posade na odleđivanje aviona
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	12.01.2019. godine, 14:00 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	<ul style="list-style-type: none"> - Avion - Osoblje aerodroma
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo sledeće:</p> <p>Dana 12.01.2019. godine kontrolor opsluživanja aerodroma na letu aviona predmetne avio-kompanije, primjetio je da na krilima, horizontalnom i vertikalnom stabilizatoru ima nakupina leda. Obavjestio je kapetana vazduhoplova o istom, te ga pitao da li želi odleđivanje i zaštitu od zaleđivanja.</p> <p>Kapetan vazduhoplova je odgovorio da ne želi ni odleđivanje, niti zaštitu od zaleđivanja. Nakon te odluke kapetan je obavješten da će se napraviti fotografije vazduhoplova i napraviti izvještaj o istom prema obavezi iz Pravilnika o izvještavanju o događajima BHDCA.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aerodrom je obavjestio BHDCA o ovom događaju. Predmetna avio-kompanija je obavjestila BHDCA, da je organizovano osvježavanje znanja iz oblasti zimske eksploatacije aviona, sa fokusom na definiciju kontaminacije, u trajanju od jednog sata kome su prisustvovali piloti koji su učestvovali u ovom događaju. Teme koje su pilotima u okviru CRM Remedial treninga bile obrađene su: Donošenje odluka, Komunikacija, Svjesnost situacije i Stavovi. 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja. Stručno lice SMD-a je obavjestilo predmetnu avio-kompaniju o ovom događaju i zatražilo da se isti izjasne po ovom pitanju.
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>4D prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj nije imao bitniji uticaj na bezbjednost letenja (Safety) ali je izazvao određene smetnje. Ovakva vrsta događaja dešava se povremeno.</p>
<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>Obavjestiti pilote o neophodnosti/obavezi da se svi događaji notiraju kroz Kompanijske kanale komunikacije, koji su predviđeni za situacije slične ovoj.</p> <p>Na redovnim provjerama obnoviti/procjeniti stečeno znanje vezano za proces izvještavanja, donošenja odluka u okviru timskog rada, kompanijske kulture i svjesnosti situacije.</p> <p>Kroz formalne kanale, neposredniju i otvoreniju komunikaciju sa svim pilotima ojačati concept <i>Just Culture</i> i povjerenje u sistem koji štiti pojedinca od potencijalne ljudske greške.</p>
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	
<p>Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)</p>	

Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,